

NOTITIE

Aan : Colleges Burgemeesters en Wethouders en gemeenteraden

Tel.nr./e-mail :

Van : Bestuurlijk Overleg Gelderse Regio MIRT A2 (wethouders en gedeputeerde)

Doorkiesnummer :

Datum : 11 januari 2022

Betreft : Procesnotitie Regionale Ontwerptafel Rivierenland (ROR)

Aantal pagina's : 7 (Incl. deze)

Ter inleiding

In de Stuurgroep MIRT A2 Deil – Vught (d.d. 17 november 2021 en 10 december 2021) is een artikel vastgesteld met betrekking tot de Regionale Ontwerptafel Rivierenland (ROR) als onderdeel van de vervolgaanpak bij de planuitwerking MIRT A2 Deil – Vught en is opgenomen in de Bestuurlijke Overeenkomst A2 (BOK).

In deze Procesnotitie ROR zijn de afspraken opgenomen die de gemeenten West Betuwe, Zaltbommel en Maasdriel, de regio Rivierenland en de provincie Gelderland aangaande Regionale Ontwerptafel Rivierenland hebben opgemaakt.

Met de ROR wordt gewerkt aan een, voor de aan de A2 gelegen gemeenten, gezamenlijke en integrale gebiedsvisie gericht op leefbaarheid, veiligheid en doorstroming van verkeer ten behoeve van de integrale afweging in de planstudie A2, de concretisering van de Brede Mobiliteitsaanpak (BMP) en de opstelling van een investeringsagenda gericht op ruimtelijke kwaliteit in relatie tot mobiliteit.

De uitkomsten van de ROR worden, voor zover relevant voor de A2 en passend bij doel en scope van de planuitwerking A2, ingebracht bij de planuitwerking MIRT A2, bij de invulling van de aanpak in het kader van BMP en bij relevante andere reguliere beleidsbepaling (provincie, rijk). Conform afspraak in Bestuursovereenkomst A2 (BOK), wordt met RWS de wijze van overleg over de uitkomsten ROR op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau, nader afgestemd.

In de Procesnotitie komen de partijen de aanpak, doelen, werkwijze, organisatie financieel kader en wijze van besluitvorming overeen waarmee de ROR een gebiedsvisie gaat opstellen met integraal afwegingskader ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen in de regio en in relatie tot de ontwikkeling van de A2.

De provincie Gelderland ondersteunt en participeert zowel bestuurlijk als ambtelijk op basis van de BO MIRT afspraak 2020. Daarbij is de provincie onderdeel van de ROR om zo gezamenlijk met de gemeenten en de regio een goede gebiedsvisie uit te werken. De ROR zal verder gefinancierd worden uit de reservering van de Gelderse regio voor het BO MIRT.

De basis hierbij is de in het BO MIRT november 2020 afgesproken inspanningsverplichting om als Regio Gelderland gezamenlijk 22,5 mln. maximaal in te zetten in het kader van het Breed Mobiliteitspakket. Deze inspanningsverplichting wordt op basis van de uitkomsten van de ROR en van het BMP voor iedere partner in de Gelderse regio verder financieel ingevuld.

In bijgaande Procesnotitie wordt deze afspraak nader uitgewerkt.

Procesnotitie Regionale Ontwerptafel Rivierenland (ROR)

Aanleiding

Op 17 mei 2021 is in de Stuurgroep 'MIRT-Verkenning A2 Deil-Vught' een besluit genomen over het Voorkeursalternatief voor het oplossen van de knelpunten op dit wegvak. Dit voorkeursalternatief is door de minister van Infrastructuur en Waterstaat als bevoegd gezag bekrachtigd en in de OntwerpStructuurVisie (OSV) opgenomen. De OSV, tezamen met de planMER en achterliggende rapportages is op 7 juni 2021 aangeboden aan de Tweede Kamer (kenmerk IenW/BSK-2021/164766) en ter inzage gelegd.

In de OSV is naast de infrastructurele voorkeursoplossing (2x4) ook een Breed MobiliteitsPakket opgenomen (BMP) wat door de gezamenlijke provincies Gelderland en Noord-Brabant is opgesteld. Het BMP zet in op zowel mobiliteitsmaatregelen die, gerelateerd aan de A2, bijdragen aan zowel doorstroming in de regio als ook aan leefbaarheidskwaliteit. Op dit moment zijn in het BMP potentiële projecten opgenomen die nog nader uitgewerkt gaan worden. Leefbaarheidsissues worden in de planuitwerking nader onderzocht op effect, mitigeerbaarheid en A2-relatie. In de planuitwerking wordt daarom dan pas echt duidelijk hoe deze issues aangepakt gaan worden. Dit betekent dat de integrale afweging en besluitvorming over de definitieve invulling van het BMP pas kan plaatsvinden in samenhang met de planuitwerking 'MIRT A2 Deil-Vught'.

Tot 4 oktober 2021 konden de regionale overheden bij de MIRT-verkenning A2 Deil – Vught reageren op de OSV, de planMER en achterliggende documenten. Naast een bestuurlijke reactie van de provincie Gelderland zijn er ook reacties ingediend door de Gelderse gemeenten West Betuwe, Zaltbommel, Maasdriel en de Regio Rivierenland.

Regionale Gebiedsvisie belang regio

De afgelopen weken is er intensief overleg gevoerd binnen de Gelderse regio. Er is nagedacht over een aanpak die én recht zou doen aan de diverse rollen die er zijn tussen raden en colleges van B&W én recht zou doen aan de inhoudelijke vragen en zorgen die uit de reacties spreken ten aanzien van de 'MIRT A2 Deil-Vught'. Geconcludeerd is dat er in relatie tot de verder planuitwerking van de MIRT A2 Deil-Vught en de uitwerking van het BMP behoefte is aan een gebiedsvisie: een regionale analyse en agenda ten behoeve van een integrale afweging van ruimtelijke ontwikkelingen in de regio en de relatie daarvan met de planuitwerking 'MIRT A2 Deil-Vught' en de uitwerking van het BMP. Om dit te realiseren is voorgesteld om een **Regionale Ontwerptafel Rivierenland**, afgekort **ROR**, in te richten.

Ruimtelijke ontwikkelingen betreffen alle ontwikkelingen met een ruimtelijke impact, zoals woningbouw, ontwikkeling bedrijventerreinen, transformatieopgaven, infrastructuur, maar ook ontwikkelingen met als doel de leefomgeving te verbeteren (o.a. natuur, landschap, water).

Om de ROR verder vorm en inhoud te geven is er behoefte aan een inkaderende procesnotitie om daarmee doel, werkwijze, rol, proces en organisatie helder te hebben. De voorliggende notitie is hiervan het resultaat en tot stand gekomen in afstemming met en tussen de Gelderse gemeenten West Betuwe, Zaltbommel, Maasdriel, de Regio Rivierenland en de provincie Gelderland. Op basis van deze notitie gaat de Regio Rivierenland als regisseur samen met de gemeenten aan de slag met het opstellen van de gebiedsvisie om via de planuitwerking 'MIRT A2 Deil-Vught' en de parallelle uitwerking van het BMP haar inbreng te borgen (natuurlijk in afstemming en inbreng van de overige betrokken partijen (o.a. provincie, RWS).

Doel van de ROR

De doelstelling van de ROR is verankerd in de Bestuursovereenkomst (zie artikel 12):

- De ROR moet vorm en inhoud geven aan de in de regio naar voren gebrachte behoefte om tot een gebiedsvisie te komen mede ten behoeve van een integrale afweging van de ruimtelijke ontwikkelingen in de regio waaronder de verbreding van de A2.
- De ROR moet zorgdragen voor het opstellen en laten vaststellen van een integrale gebiedsvisie en integraal afwegingkader over ruimtelijke ontwikkelingen voor de aan de A2 gelegen gemeenten in Rivierenland (West Betuwe, Zaltbommel, Maasdriel).

De provincie Gelderland ondersteunt in het kader van het programma A2 (planuitwerking 'MIRT A2 Deil-Vught' en uitwerking BMP) het functioneren van de ROR. Indien aan de orde worden andere stakeholders (overige gemeenten, RWS, Rijk, NS, ProRail, etc.) bij de ROR betrokken.

Bestuurlijke afspraken ROR conform de Bestuurlijke Overeenkomst v22 (concept):

Artikel 12. Regionale Ontwerptafel Rivierenland (ROR)

- Regio Rivierenland richt een Regionale Ontwerptafel Rivierenland (ROR) op en is verantwoordelijk voor functioneren, resultaat en financiering hiervan. De provincie Gelderland ondersteunt in het kader van het programma A2 het functioneren van de ROR indien aan de orde. De Regio Rivierenland, gemeenten West Betuwe, Zaltbommel, Maasdriel en de provincie Gelderland stellen gezamenlijk een procesnotitie op voor de werkwijze en de wijze van ondersteuning door de provincie Gelderland en regio Rivierenland van de ROR.
- De ROR richt zich op het opstellen van een eigenstandige integrale gebiedsvisie en bijbehorend integraal afweegkader ten behoeve van de afwegingen in de ROR aangaande ruimtelijke ontwikkelingen voor de aan de A2 gelegen gemeenten in de regio Rivierenland.
- Voor de regionale partijen bestaat derhalve de mogelijkheid om de uitkomsten uit de ROR als klantwens of meekoppelkans in te brengen.
- De uitkomsten van de ROR zullen in nader af te spreken ambtelijke en bestuurlijke gremia tijdens de planuitwerking worden ingebracht voor zover deze een relatie hebben met de MIRT-planuitwerking en deze passen bij de scope, doelen en randvoorwaarden van het in de structuurvisie opgenomen voorkeursalternatief.
- Bij de start van de MIRT-planuitwerking maken de Regio Rivierenland, betrokken gemeenten en Rijkswaterstaat afspraken over de samenwerking, planning en oplevering van de uitkomsten van de ROR welke passen binnen de planning van de MIRT-planuitwerking.

Financiële afspraken

In het BO MIRT d.d. november 2020 hebben Rijk en regio afgesproken:

- "Regionale partijen spreken commitment uit voor de gezamenlijke uitwerking van de financiering van een Breed Mobiliteitspakket geraamd op maximaal € 45 miljoen (met diverse maatregelen op vlak van werkgeversbenadering, fiets, smart mobility, verkeersmanagement, OV e.d.)."
- De Brabantse regio stelt daarbij concreet € 22,5 miljoen beschikbaar voor deze maatregelen.
- De Gelderse regio is bereid zich in te spannen voor de realisatie van de Brede Mobiliteitsaanpak. Financiële bijdrage wordt daarbij gebaseerd op de nadere concretisering van de aanpak in de regio en bedraagt maximaal € 22,5 miljoen."

Probleem- en vraagstellingen

Op basis van de reacties in relatie tot de OSV en BMP zijn een aantal hoofdpunten gedefinieerd die binnen de ROR betrokken moeten worden bij de op te stellen gebiedsvisie.

Ten aanzien van de infrastructuuroplossing (2x4) in de OSV spelen de volgende punten een belangrijke rol:

- Meerdere ruimtelijke ontwikkelingen die ieder op zich weer een effect op de ruimtelijke kwaliteitsaspecten in de A2-regio van Rivierenland hebben (dijkverzwaring, goederenspoor, energie, verbreding A2);
- De omgang met cumulatieve effecten in de planuitwerking;
- De verkeersdruk in de regio in relatie tot de A2 in de toekomst;
- Andere modaliteiten (trein, bus, fiets) in relatie tot de rivierkruising;

- Integrale oplossingen voor de verkeersstructuur in en rondom Waardenburg;
- De leefbaarheidseffecten in de regio in o.a. Velddriel en Waardenburg;
- De oplossingswaarde en de toekomstvastheid van de gekozen oplossing A2;
- De uitwerking en rol van de asymmetrische variant in de afwegingen van de planstudie;
- De integraliteit van analyse en afweging bij studie gelet op de effecten in de regio;
- De wijze waarop de locatie van aansluitingen van de A2 op het onderliggend wegennet is afgewogen gelet op integraliteit van effecten.

Ten aanzien van de te ontwikkelen projecten in het kader van het BMP spelen de volgende punten een belangrijke rol: inhoud, planning en integraliteit op langere termijn.

Op de eerste plaats zullen de projecten c.q. de maatregelen die erin worden opgenomen integraal afgewogen dienen te zijn op zowel leefbaarheid, veiligheid en doorstroming verkeer. Van belang is daarbij mee te nemen wat de rol van het BMP kan zijn bij een investeringsagenda op de langere termijn, 2030, aan leefbaarheid, veiligheid, doorstroming en ruimtelijke kwaliteit.

Dit resulteert in de volgende probleem- en vraagstellingen die in de gebiedsvisie aan bod moeten komen:

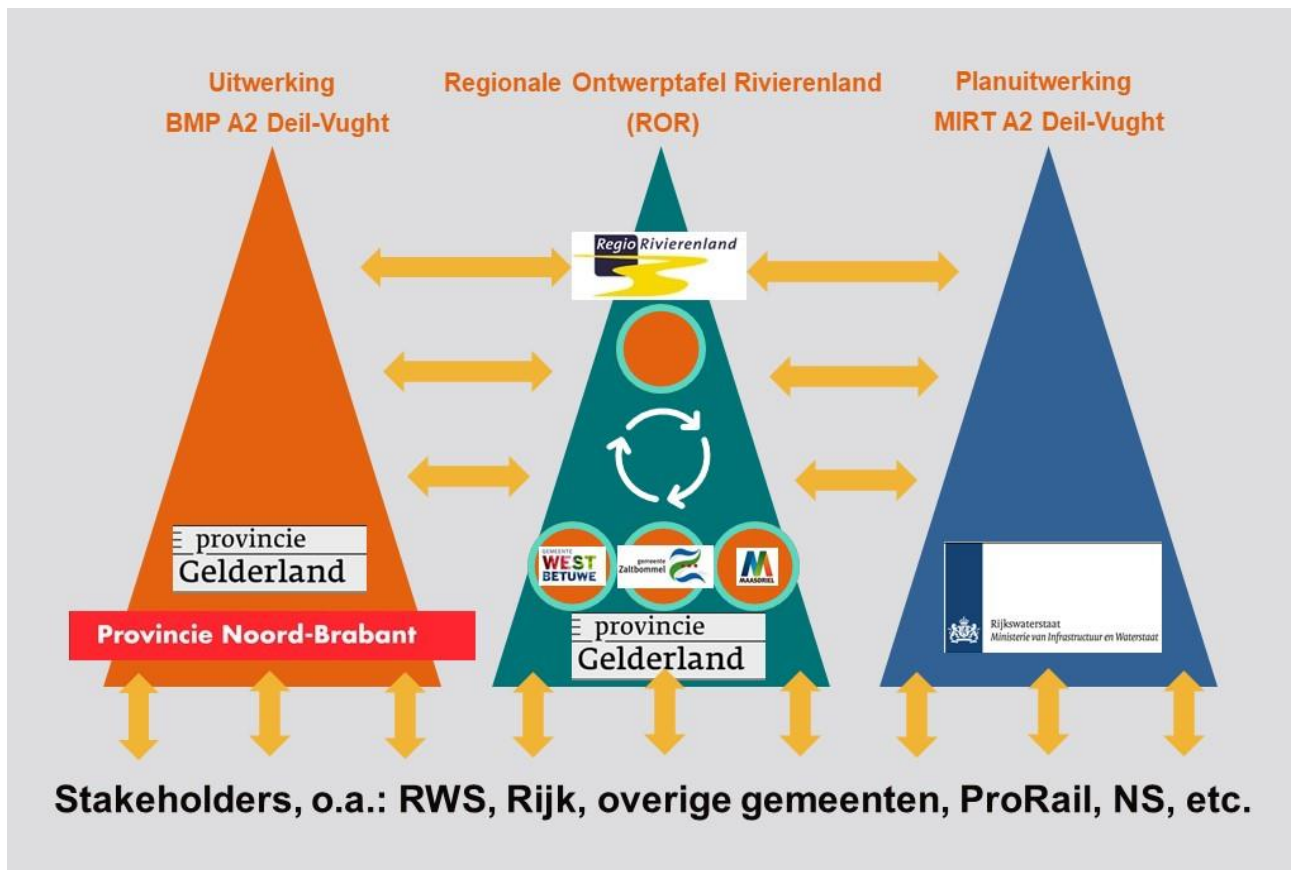
- Hoe ontwikkelt de bredere regio zich? De vraag richt zich hierbij primair op de drie A2-gerelateerde gemeenten, maar ook op de regio in generieke zin.
- Welke effecten brengt de A2 mee voor leefbaarheid in de regio (milieu, verkeer, doorstroming, gebruikruimte, ruimtelijke kwaliteit)?
- Waar wil je als regio staan in 2030 en waar wil je als regio naar toe in 2040?
- Wat zouden oplossingen kunnen zijn en in welke volgorde moeten oplossingen worden uitgewerkt (opstellen uitvoeringsagenda)? Waaraan moeten de oplossingen voldoen? Welke input moet geleverd worden aan de planuitwerking A2? En op welk moment moeten de oplossingen gerealiseerd zijn (tijdig, backcasting)?

De genoemde tijdshorizon 2030/2040 is niet willekeurig gekozen. Het jaar 2030 vormt het zichtjaar voor het BMP. Het jaar 2040 komt overeen met het zichtjaar voor diverse bestaande beleidsvisies van de regio.

Organisatie ROR

De Regio Rivierenland is verantwoordelijk voor het inrichten van de ROR en is verantwoordelijk voor functioneren, resultaat en financiering ervan (regisseur):

- De ROR bestaat uit, vormt één geheel met de drie gemeentelijke tafels, de gezamenlijke regionale ontwerpgroep en het bestuurlijk afstemmingsoverleg (zie plaatje)
- De ROR is verantwoordelijk voor het opstellen van de gebiedsvisie en stemt af met de drie gemeenten. De ROR richt zich op het regionale proces, regie, integratie, afstemming, tactiek, voorbereiding onderhandeling planstudie. Het voorzitterschap is in handen van de Regio Rivierenland.
- Aan de ROR nemen deel de gemeenten West Betuwe, Zaltbommel, Maasdriel deel en de provincie Gelderland.
- De overige gemeenten binnen het samenwerkingsverband Regio Rivierenland worden via de reguliere (ambtelijke en bestuurlijke) overleggen geïnformeerd.
- Voor de afstemming, integratie, besluitvorming en onderhandeling met betrekking tot de planuitwerking 'MIRT A2 Deil-Vught' wordt een Bestuurlijk Afstemmings Overleg (**BAO**) ingericht dat wordt voorgezeten door Regio Rivierenland. Deelnemers zijn de drie wethouders van elk van de drie gemeenten en de gedeputeerde van de provincie Gelderland.
- Per gemeente is er sprake van een gemeentelijke tafel, gericht op de invulling van de gemeentelijke aspecten in de gebiedsvisie. De inrichting/inzet is per gemeente nader te bepalen. De Gebiedsvisie Waardenburg (in ontwikkeling) wordt hierbij als input gebruikt.
- Iedere gemeente is zelf verantwoordelijk voor de juiste afvaardiging aan de ROR (één persoon per gemeente).
- De Regio Rivierenland draagt zorg voor de inrichting van de uitvoeringsorganisatie en is verantwoordelijk voor de aanbesteding van de in te zetten uitvoeringscapaciteit.

Figuur 1. Organisatie ROR in relatie tot Programma A2 (de planuitwerking 'MIRT A2 Deil-Vught' en de uitwerking van het BMP).

Werkwijze opstellen Gebiedsvisie

Een Gebiedsvisie maak je, omdat je ontwikkelingen mogelijk wilt maken, omdat je vooruit wilt. De Gebiedsvisie moet dan ook initiatieven ontlokken, samenwerkingen smeden en uit te werken oplossingen in beeld brengen (ten behoeve van een uitwerkingsagenda). Zonder dat je alle deuren sluit voor nieuwe ontwikkelingen. Oftewel: de Gebiedsvisie moet een wenkend toekomstperspectief hebben. Dat vergt een gedegen werkwijze.

Tegelijkertijd is een Gebiedsvisie ook geen blauwdruk, maar ondersteunt het in het maken van scherpe keuzes te maken op basis van de wensen van alle spelers en de maatschappelijke doelen (zoals leefbaarheid).

Een voorzet voor de Gebiedsvisie:

Stap 1: Inventariseren.

Binnen stap 1 wordt geïnventariseerd wat er allemaal al is aan bestaand, bruikbaar materiaal (beleidsanalyse). Het kan hierbij verstandig zijn in gesprek te gaan met de belangrijkste belanghebbenden. Ook wordt actuele data verzameld over bijvoorbeeld de ontwikkeling van de economie, de demografie, het ruimtegebruik, de arbeidsmarkt, de leefbaarheid, verkeer, of type bedrijvigheid.

Stap 2: Ambities formuleren.

Op basis van de inventarisatie is het doel van stap 2 te komen tot een lijst van gedeelde ambities en wensen. Die ambities en wensen moeten gevoed worden uit de gemeentelijke tafels. Ook worden eventueel aanvullende onderzoeksvragen gedefinieerd voor het ingevuld krijgen van (nog) witte vlekken).

Stap 3: Visie formuleren.

De gedeelde ambities worden omgezet in een concrete Gebiedsvisie. Daarmee kan bijvoorbeeld het geambieerde Daily Urban System beschreven worden.

Stap 4: Uitvoeringsagenda

Uitwerken oplossingen en bepalen in welke volgorde oplossingen moeten worden uitgewerkt (opstellen uitvoeringsagenda).

Rollen

De positie van de ROR in relatie tot de provincie en RWS/Rijk is als volgt:

- De ROR is erop gericht om op basis van de op te stellen gebiedsvisie inbreng van de regio bij de planuitwerking te leveren die bijdraagt aan optimalisering van de afwegingen als het gaat om regionale belangen. Het gaat hierbij dan om elementen uit de op te stellen integrale gebiedsvisie die een relatie hebben met de planuitwerking A2 en de uitwerking van het BMP.
- De ROR staat naast de participatie activiteiten en structuren die in het kader van de planuitwerking 'MIRT A2 Deil-Vught' te zijner tijd worden opgezet en uitgevoerd. Vanzelfsprekend zal er overleg op projectmanagement niveau plaats moeten vinden voor een voor beide processen meest efficiënte werkwijze.
- De Provincie neemt zowel ambtelijk als bestuurlijk deel aan de ROR. Dit betreft ook de uitwerking van diverse onderwerpen op het vlak van de diverse in de gebiedsvisie te betrekken thema's.
- De ROR functioneert hierbij als een projectteam dat zorgdraagt voor:
  1. Opstelling aanbesteding opstellen gebiedsvisie;
  2. Na gunning: aansturing extern bureau wat gebiedsvisie opstelt;
  3. Bewaken voortgang uitwerking;
  4. Planning bewaken en sturen;
  5. Ondersteunen gemeentelijke tafels;
  6. Voorbereiding Besluitvorming en advisering Bestuurlijk Afstemmings Overleg (BAO);
  7. Afstemming en overleg met andere partijen/stakeholders, zoals RWS, Rijk, overige gemeenten;
  8. Inbrenguitkomsten in planstudie A2.

Planning

De Gebiedsvisie dient tijdig gereed te zijn, zodat tijdig input geleverd aan de planuitwerking 'MIRT A2 Deil-Vught' en bij de uitwerking van het BMP. Gegeven een reguliere doorlooptijd van de planuitwerking van minimaal 2 jaar moet de gebiedsvisie op ca. 1 januari 2023 inhoudelijk gereed zijn. Dit betekent:

- Januari 2022: akkoord gemeenteraden, startup ROR en voorbereiding aanbesteding opstellen Gebiedsvisie (opstellen offerteaanvraag)
- Februari 2022: aanbesteding offerteaanvraag
- Maart 2022: gunning, start opstellen Gebiedsvisie
- December 2022: Concept Gebiedsvisie inhoudelijk gereed
- Januari-/maart 2023: Bestuurlijke besluitvorming Gebiedsvisie, input Planuitwerking A2 + BMP